

Overweging Paaswake 19/4/25 OLV

Lieve mensen met hoop en verlangen maar een betere wereld,

Waarom is deze avond anders dan andere avonden? De vraag die het jongste kind stelt aan de oudere bij het joodse pesachmaal. Als de zon onder is gegaan. Elk jaar opnieuw en dan volgt het antwoord: omdat we gedenken dat we eens bevrijd zijn uit Egypte. Dat moeten we blijven gedenken jaar in jaar uit totdat het Koninkrijk van God gestalte heeft gekregen. Aan het einde van de maaltijd wordt een glas wijn geheven met de wens: volgend jaar in Jeruzalem!

Ook wij komen op een bijzonder moment hier bijeen, in de donkere avond en we wachten op licht. Dat licht dat ons wakker roept.

Vanavond dat kleine vlammetje dat ontstoken is aan de Paaskaars en we roepen zingend :”Licht van Christus”.

Het raakt mij altijd diep, wij allemaal zo verlangend naar licht, naar verlichting en dat is voor een ieder weer anders. Je pijn, je verdriet, je eenzaamheid, je teleurstelling om wat of wie dan ook.

Soms doet het zo'n pijn dit uit te spreken dat je zwijgt over dat gat in je ziel. En toch, juist daarom zijn we hier bij elkaar, samen in verbondenheid met dat grote geheim dat God heet die met elk mens een bedoeling heeft en dat vraagt dat we dit bij elkaar wakker maken .

We gedenken met het verhaal uit Exodus en dat verhaal staat voor de Eeuwige die mensen bevrijdt van datgene wat beklemmt . Het vraagt vertrouwen en geloof dat die bron, die kracht ook jou bemoedigt en ook jou nodig heeft om dit uit stralen en voor te leven. Daarom hebben we verhalen nodig van liefde en trouw en geloof en hoop omdat we het niet zonder kunnen. Al die verhalen, heel de geschiedenis van God met zijn mens, met zijn volk Israel laat horen dat er altijd een weg is om te gaan hoe dan ook. Altijd hoop van as tot Pasen.

We waren samen aan de maaltijd, we hebben gezwegen toen Jezus stierf aan het kruis. We waren verslagen en stil ... totdat we vanavond wachtend op iets van licht dat ons raakt en bemoedigt. Dat ons hoop geeft dat er licht zal blijven komen. Gelukkig zijn er naast de verhalen uit de bijbel mensen die dit ons hebben voorgeleefd: ik denk aan Bonhoeffer de Duitse theoloog die niet wilde buigen voor het nazidom en die deze week 80 jaar geleden is vermoord, ik denk aan Gandhi, moeder Theresa, Etty Hillesum, Titus Brandsma , Moltmann, Oosterhuis, Vaclav Havel, Oostvogel, Mariann Budde de episcopale bisschop die Trump toesprak en hem opriep zorg te dragen voor de kwetsbaren en vele anderen .

Zij allen levend uit hoop (citaat Havel) : “het is een gerichtheid van de geest, van het hart, verankerd voorbij de horizon.”

Twee vrouwen waren ook opgestaan. Ze waren opgestaan om te treuren bij het graf van een dode. Die dode had hen geraakt in hun leven, had hun leven veranderd. Hij dood? Nee dat moeten we zien. Ze waren opgestaan om zich vervolgens neer te leggen bij de dood.

Een ieder die afscheid moest nemen van een geliefde weet hoe stil en doodsvast je je kunt voelen op zo'n moment. Met een gat in je ziel..... Maar dan de vrouwen horen een stem: "Wat komen jullie hier doen", "waarom zoeken jullie de Levende bij de doden?". "De dode die jullie zoeken, is verrezen". Keer de duisternis van het graf de rug toe. Richt je op de straal licht die zeker komt.

Als je bij het graf van je geliefde staat kun je ineens intens voelen wat hij je gegeven heeft, dan lijkt het of hij of zij je toespreekt. Ik ben bij je al zie je me niet.

Zo herinneren de vrouwen de woorden van Jezus, Hij had het hun gezegd. Ze moesten nog wakker geroepen worden en er zal hun een licht opgaan en ze gaan op weg om het te vertellen .

Jezus, de man Gods, vol hoop, trouw en liefde voor elk mens hield niet op dit uit te dragen en dit vol te houden. Toekomst, nieuw leven. Vertrouw en ga op weg. Hoe dan? Geloven we dit nog? Jongeren worden weer meer zoekend naar de geborgenheid van de gelovige gemeenschappen. Wat laten wij ze zien?

Vanavond hier vieren we dat in de duisternis van de nacht altijd licht te ontwaren valt. Wij wakend naar de nieuwe morgen toe, de nieuwe dag, de nieuwe schepping. Door te luisteren, te bidden en te zingen van alles wat ons verkondigd wordt. In deze nacht passeren de grote verhalen op weg naar het nieuwe Pasen toe. Verhalen van leed, verdriet horen erbij: en net als de vrouwen bij het graf willen we ons keren naar het licht, met ons rug naar het graf. Weg van wat ons hart donker maakt. Maar het is er wel: we zien het, we horen het: Oekraïne, Soedan, Gaza, zoveel plekken op de aarde waar het recht met de voeten getreden wordt. Zou het kunnen dat een crisis iets mogelijk maakt wat onmogelijk leek?

Waarom zoekt U de levende bij de doden? Leven en dood? Johanna, Maria de moeder van Jacobus, Maria van Magdala ze gingen naar het graf om Jezus te verzorgen. Hij is daar niet. Dat geeft verwarring.

Daar is je geliefde niet meer als hij gestorven is – het is stil en doodsvast, koud. Maar ineens hoor je zijn woorden weer, en herinner je wat hem zo lief was, alsof het in een droom is – de dode is bevrijd – hij leeft bij God – een mysterie. Jezus is niet meer bij de doden.

Wat nu?

Soms gebeurt het dat je een ontmoeting hebt die je leven in een ander licht zet: als ik in mijn studententijd geen kennis had genomen van de theoloog Jurgen Moltmann dan was ik gestopt met de studie. Hij sprak over Theologie van de hoop. Vorig jaar juni gestorven. Hij vertolkt een boodschap van hoop samen met Bloch. Zo woorden die nu perspectief geven..... Hij en Ernst Bloch lieten hoop klinken als een levend besef dat er in ons bestaan altijd iets ontbreekt. Dat moet blijven knagen, zodat we blijven reiken naar wat onszelf en de wereld goed doet, ook als we blijven struikelen.

Hoop is niet de overtuiging dat iets goed afloopt, maar de zekerheid dat iets zin heeft. Zoeken naar wat goed is om te doen. Wees mens, met elkaar oefenend in verbondenheid, zorg dragen voor elkaar, omzien naar de ander, falend blijven pogen. Juist dan ontstaat er vaak een wezenlijk contact. Dat zien we bij een sterfbed. Intimiteit wordt gedeeld, ware woorden gesproken, vergeving gevraagd, momenten die er toe doen.

We horen het bij de vrouwen bij het graf: ze hebben een naam Johanna, Maria de moeder van Jacobus, Maria van Magdala, vrouwen, mensen waar Jezus geschiedenis mee had. Het stopt niet bij het graf. Hij de Verrezenen zal ze voorgaan naar Galilea. Het gaat door .

Ook hier en nu met ons verder op weg, hoe dan ook als wij durven geloven, als wij hoop houden en zo levend met af en toe struikelbenen en soms vallend onderweg en elkaar oprapend bemoedigend.

Hoop is niet voorspellen of vooruitzien, het is een gerichtheid van de geest, van het hart, verankerd voorbij de horizon. Het is de zekerheid dat iets zinvol is onafhankelijk van de afloop, onafhankelijk van het resultaat.

Hiervoor kunnen wij kracht ontvangen om dit te volharden. Hij de Eeuwige gaat ons voor in leven en sterven. EEN GROOT MYSTERIE.

Zo kan het gaan, ook hier in deze parochie waar deuren wel eens gesloten lijken te gaan – altijd weer zal er een luikje van toekomst opengaan. Hoe dan ook. Dat wij licht aan elkaar blijven doorgeven.

Halleluja: Ja waarlijk Hij is verrezen en gaat voor ons uit.

(

Ds. Koosje Vos Butijn